

အခန်း	မာ တီ ကာ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
-	အမှာ		၁၃
-	ကျေးဇူးတင်စကား		၁၆
၁။	ဘဝနိဒါန်း		၁၇
(က)	ရက်ချုပ်		၁၇
(ခ)	ဇာတာ		၁၉
၂။	အရေးအသား၊ စာပေပညာ		၂၃
(က)	ပေ		၂၃
	(စာပေ၊ ပေအရေးအသား၊ ပေ လုပ်မျဉ်း ကိုင်ခြင်း၊ အရေးလေးမျိုးကွဲပုံ၊ စာမျက်နှာဖွဲ့စည်းပုံ၊ ပေထူး ပေဆန်းများ၊ သိမ်းဆည်းသို့မိုးပုံ)		
(ခ)	ပုရပိုက်		၃၈
(ဂ)	သင်ပုန်း		၄၂
(ဃ)	ဘုန်းကြီးကျောင်းသား		၄၈
	(ကျောင်းအပ်ခြင်း၊ စာတက်ပုံ၊ စာအံပုံ၊ မင်္ဂလာသုတ် ဆွမ်းတစ်အုပ်၊ ဟင်းလေးအိုးနှင့် ဒက်ရောဂါ၊ တုံး သို့မဟုတ် အုန်းမောင်း၊ ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းပညာရေး)		
၃။	စားစေလှ သောက်စေလှ		၇၀
(က)	မြန်မာ့ထမင်းပွဲ		၇၁
	(ဦးချသောအလေ့၊ ထမင်းဦးပေါင်း)		
(ခ)	ကွမ်း ဆေး လက်ဖက်စေလှ		၇၄
	(ကွမ်းအစ်တည်ခြင်း၊ ဆေးအစ်တည်ခင်းခြင်း၊ လက်ဖက်ဖြင့်ညှော်ခြင်း)		

(ဃ)	ပုန်းရည်ကြီးမြုလုပ်ခြင်း	၉၇
(င)	တိမ်မြုပ်သရေစာများ (နာနတ်ယိုနှင့် အဆုပ်၊ ပိစပ်ဆုပ်၊ နာရီဆုပ်)	၁၀၀
၄။	ပျော်ရွှင်ပန်းခြံ	၁၀၇
(က)	ကျင် (မြေကွင်းဆွဲ၊ ဆမ၊ သွားဖြိုး၊ ရေအိုးရွက်၊ သမင်လည်မြန်၊ အပေါ်ဆလဲ၊ ပေါင်ခွင်၊ တစ်ဖက် လက်ခုပ်၊ နှစ်ဖက်လက်ခုပ်၊ အောက်ဆလဲ၊ ခါးခြေ)	၁၀၇
(ခ)	ကျား (ရှစ်ကွက်ကျား၊ ကစားနည်း၊ လေးကွက်ကျား၊ ကစားနည်း၊ သုံးထပ်ကျား၊ ကစားပုံ)	၁၁၃
(ဂ)	မြန်မာတို့၏ စစ်တုရင်	၁၁၈
(ဃ)	ခြင်းကော်သား (သက်တမ်းရှည်ကြာသောခြင်းလုံး၊ ပုမှန် ၁၆ နှင့် ခြေဖျား ၁၇၊ မြန်မာ့ခြင်းယိုင်ခတ် အတတ်)	၁၂၇
(င)	ရှုပ် (သို့မဟုတ်၊ ထွေ) (ငွေဆော်ရွေးချယ်ခြင်း၊ ရှုပ်ခွန်ရှုပ်ပစ်တမ်း၊ ရှုပ်ခွန် ရှုပ်စပ်)	၁၃၄
(စ)	ကလေးတို့ ပျော်စရာ (ပုစွန်ဆိတ်၊ ပုန်ညင်းတိုင်၊ ကြက်ဖျံငှက်ဖျံ)	၁၄၃
(ဆ)	ရသေ့စိတ်မြေ (ကြီးကွင်း ရသေ့စိတ်မြေ၊ သံကွင်း ရသေ့စိတ် မြေ၊ ပေသီးရသေ့စိတ်မြေ၊ ကြက်ခြေခတ်ရသေ့စိတ်မြေ)	၁၄၇
(ဇ)	အပျင်းမြေ ပညာရ (အိမ်မြောင်ရေ ၉-၉၊ ဘုတ်ကေဆီဆမ်း၊ စကားထား၊ ရွေးစကားပြောခြင်း)	၁၆၃

မြန်မာ့ရိုးရာကျေးလက်မြန်မာမှုစေလှပွား

အမှာ

“မြန်မာ့ရိုးရာ ကျေးလက်မြန်မာမှုစေလှပွား” အမည်ရှိသော ဤစာအုပ်တို့ ထပ်မံဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ရာတွင် ဘိုးဘေးဘီဘင်တို့၏ အမွေအနှစ်များကို သိရှိပြီး အတုနှင့်အစစ် တို့ ခွဲခြားသိမြင်စေရန်၊ ခွဲခြားသိမှ အစစ်ကိုမြတ်နိုးရန်၊ ထိန်းသိမ်းရန် အားထုတ် စေလိုသောရည်ရွယ်ချက် မြစ်ပါသည်။

ဘိုးဘေးဘီဘင်တို့၏ အမွေအနှစ်ဟူရာ၌ မျက်စိဖြင့်မြင်ရသော အရာဝတ္ထုများသာမက မျက်စိဖြင့်မမြင်နိုင်သော စိတ်နေစိတ်ထားများ၊ အမူအကျင့်များနှင့် စေလှထုံးတမ်းများ ပါဝင်ပါသည်။

ဤစာအုပ်တွင်ဖော်ပြထားသော အရာများမှာမူ မျက်စိဖြင့်မြင်သာ သော အရာများသာ များပေသည်။ မျက်စိဖြင့် မြင်ရသော အရာဝတ္ထုများ တွင်လည်း မျက်စိဖြင့်မမြင်ရသော အမူအကျင့်များနှင့် စိတ်နေစိတ်ထားများ လည်း တစ်စွန်းတစ်စ ကပ်ငြိလျက် ပါနေသည်ကို မြင်နိုင်ကောင်းတန်ရာသည် ဟု ယူဆပါသည်။

ဥပမာတစ်ခု တင်ပြပါရစေ။

ရွေးမြန်မာကြီးများသည် ထန်းစေ့ အုန်းစေ့များကို အဆန်းတကြယ် ဖန်တီးကြ၏။ အခွဲပါးကလေးများမျှသာဖြစ်သော ထိုအစေ့များကို အံကျပါ သော အဖုံးအပိတ်ဖြင့် မြုလုပ်သည်။ ကိုယ်ထည်တွင် ပန်းခက်ပန်းပြောက် များ ထုလုပ်၍ အဖုံးတွင် ခြင်္သေ့ရုပ်များ၊ နဂါးရုပ်များဖန်တီးကာ ချောမွေ့ နေအောင် ဝှမ်းမံကြသည်။ ထို ထန်းစေ့ဘူး ထန်းစေ့ခွက်၊ အုန်းစေ့ဘူး အုန်းစေ့ခွက်များကို နာဘူးဆေးဘူး လက်ဖက်ဘူးများအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ကြဖူး ပေ၏။

ဤကဲ့သို့သော မိမိတို့ဘိုးဘေးများ၏ လက်စွမ်းလက်စ ဈေးဟောင်း လက်ရာများကို မြင်ဖူးကြားဖူးမှသာ အခြားတစ်ပါးမှ အဆန်းတကြယ်များကို မြင်တိုင်းကြားတိုင်း ငါတို့လည်းလုပ်ထုတ်သားပဲ၊ လုပ်ခဲ့ဖူးသားပဲဟု ဆင်ခြင်ကာ အမျိုးမာန်တက်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

ဤသို့ဆိုသဖြင့် ဤစာအုပ်တွင်ဖော်ပြထားသော အကြောင်းအရာ များမှာ ထိုကဲ့သို့ မာန်တက်စရာ ဂုဏ်ယူစရာများ ပါဝင်နေသည်ဟု ဆိုလို ရင်းမဟုတ်ပါ။ ပါကောင်းမှ ပါ၊ ပါလိမ့်မည်း ခေတ်နောက်ကျလေ့ကျထရှိသော ကျေးလက်တောရွာများမှာပင် ပျောက်ကွယ်စပြုနေပြီဖြစ်သော အသုံးအဆောင် ကလေးများ၊ ကစားခုန်စားမှုကလေးများနှင့်အနည်းငယ်သောထုံးစေလှပွားသာ ပါပါသည်။

ရက်ချုပ်၊ ဇာတာ၊ ပေ ပုရပိုက်၊ သစ်သားသင်ပုန်း၊ ကြိတ်ဆုံ၊ မောင်းဆုံ၊ ထွေပစ်ကစားခြင်း၊ မြန်မာကလပ်လှိုင်၊ ထိုးလားမီးစာ၊ ရသေ့စိတ်မြေ နှင့် ဆိုင်း စသည်တို့၏အကြောင်းများ၊ ကွက်စိတ်ဆရာ၊ ဦးချသောဝလေ့၊ ထမင်းဦးပေါင်း၊ ဆေးအစ်တည်ခြင်း၊ ဗျပ်ခွက်၊ ဆီမီးခွက်၊ နှမ်းဖက်ချဉ်၊ နာရီဆုပ်၊ ခေါစာပစ်၊ ညောင်ထောက်၊ တံထားခင်း၊ ရေချမ်းစင်စေလှ၊ ဗလီကစားခြင်းနှင့် တုံးလုံးပွဲ စသည်တို့ သဘောသဘာဝများသာ မြစ်ပေ၏။

ဤ အဟောင်းများကို ထုတ်ဖော်တင်ပြနေခြင်းမှာ လင်းတို့ကို မြန်မာ့အသုံးပြုစေလို၍ တင်ပြခြင်းမဟုတ်ပါ။ မိမိတို့သည် မည်ကဲ့သို့သော သူတွေဖြစ်သည်၊ မည်ကဲ့သို့ တီထွင်ကြိုးပမ်းခဲ့ရာမှ မည်သို့တိုးတက်နေပြီကို သတိမူနိုင်ကြစေဖို့ မြစ်ပါသည်။

ယနေ့အချိန်တွင် ရက်ချုပ်သုံးစွဲမှု အလွန်နည်းနေပါပြီ။ ဇာတာမှာ လည်း အသုံးပြုသူ ရှိသင့်သလောက်ရှိသေးငြား မများတော့ပါ။ ပေ၊ ပုရပိုက် နှင့် သစ်သားသင်ပုန်းကား တွယ်ခဲ့ချေပြီ။

ကြိတ်ဆုံ၊ မောင်းဆုံနှင့် ဆီဆုံကိုရှာဖွေတွေ့ရှိရန်မခက်ခဲသေးပါ။ သို့သော် အသုံးမတွင်ကျယ်တော့ပါ။ မောင်းဆုံကြိတ်ဆုံ အသုံးပြုသူများ

ရှိနေသေးငြား စနစ်မကျတော့ပေ။ ယနေ့ ကြိတ်ဆုံ (စပါးကြိတ်) ဝယ်ယူ သုံးစွဲသူများမှာ ကြိတ်တစ်လုံးကို တစ်နှစ်ကျော်အောင် အသုံးမချရခြင်းက သက်သေခံနေပေသည်။

ကျားကစားခြင်း၊ ထွေပစ်ကစားခြင်းနှင့် မြန်မာ ကလပ်လှိုင်ပေါက် ကစားခြင်းတို့မှာလည်း တိမ်မြုပ်သလောက် ရှိနေပါသည်။ ထိုးလားမီးစာ၊ မီးခတ်၊ ရသေ့စိတ်မြေနှင့် ဆိုင်းထမ်းတို့သည်လည်း ရွေးဟောင်းပစ္စည်းအဆင့် သို့ သက်လျှော့ခဲ့ရပြီ။

ကွက်စိတ်ဟောခြင်း၊ လက်ဖက်ထုပ်နှင့်ဖိတ်ကြားခြင်း၊ ဆေးအစ်တည် ခြင်း၊ ဗျပ်ခွက်ခေါင်းပေါင်း၊ ရေနံချေးမီးခွက်သုံးစွဲခြင်း၊ ဗလီကစားခြင်း စသည် တို့မှာလည်း တိမ်မြုပ်ပစ္စည်းစာရင်း ဝင်ခဲ့ပြီ။

ထိုအရာများ ထိုအကြောင်းများကို ဖော်ပြရာ၌ အသုံးအနှုန်းများသည် တစ်နေရာနှင့်တစ်နေရာ ကွဲပြားနေတတ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ စုဆောင်းရရှိ သမျှကို အများနားလည်စေရန် ကြားချပြီးတင်ပြထားပါသည်။ အချို့သော ကစားနည်းများ ချန်လှပ်ခဲ့ပါသည်။ ဥပမာ- ကုလု၊ ဆပ်ပျာ၊ မော်ချက် စသော “ထွေ” ကစားနည်း။

ဤစာအုပ်ကိုဖြုတ်ရာတွင် သရုပ်ပြပုံကြမ်းများကို ပန်းချီအောင်စံမြင့်နှင့် ကာတွန်းစိုးစံတို့က ကူညီရေးဆွဲပေးပါကြောင်း ဖော်ပြလျက် ချွတ်ယွင်းမှုများ ကွဲလွဲမှု များ တွေ့ရှိပါက ဝေဖန်ထောက်မ ညွှန်ပြကြပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။

ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း